

28 КВІТНЯ В УКРАЇНІ ВІДЗНАЧАЄТЬСЯ ДЕНЬ ОХОРОНИ ПРАЦІ

ДЕВІЗ ДНЯ ОХОРОНИ ПРАЦІ У 2021 РОЦІ –
"ПЕРЕДБАЧАТИ,
ГОТУВАТИСЯ ТА
РЕАГУВАТИ НА КРИЗИ
– ІНВЕСТУЙМО ЗАРАЗ
У СТИЙКІ СИСТЕМИ БЗР"

Відповідно до Указу Президента України від 18.08.2006 № 685/2006, щороку 28 квітня, у Всесвітній день охорони праці, в Україні відзначається День охорони праці.

У 2021 році Міжнародна організація праці у цей день акцентує увагу на важливості зміцнення системи безпеки та

здоров'я (далі БЗР), включно зі службами безпеки та охорони здоров'я як на національному рівні, так і на рівні підприємств. Саме тому Всесвітній день безпеки та здоров'я на роботі буде присвячений стратегіям зміцнення національних систем БЗР та спрямований на посилення життєстійкості та

протидії нинішнім і майбутнім кризам з урахуванням винесених уроків і набутого досвіду в сфері праці.

За рекомендацією Міжнародної організації праці девіз Дня охорони праці у 2021 році «Передбачати, готуватися та реагувати на кризи – інвестуймо зараз у стійкі системи БЗР».

МОЗ проведе огляд витрат держбюджету у сфері охорони здоров'я

Наказом МОЗ України від 9.04.2021 р. № 686 утворено робочу групу з проведення огляду витрат державного бюджету у сфері охорони здоров'я в частині забезпечення організації і регулювання діяльності установ та окремих заходів з охорони здоров'я.

Голові Робочої групи доручено:

1) забезпечити координацію діяльності Робочої групи щодо проведення огляду витрат державного бюджету у сфері охорони здоров'я в частині забезпечення організації і регулювання діяльності установ та окремих заходів з охорони здоров'я з метою оптимізації витрат, що спрямовуються на забезпечення організації і регулювання;

2) у разі потреби залучати до роботи Робочої групи експертів;

3) за результатами роботи Робочої групи забезпечити підготовку та подання до 1 грудня 2021 р. на розгляд керівництву Міністерства охорони здоров'я України звіту у сфері охорони здоров'я в частині забезпечення організації і регулювання діяльності установ та окремих заходів з охорони здоров'я для подання Кабінетом Міністрів України.

ВІТАЄМО!

8 квітня директору КНП "Обласний клінічний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф Івано-Франківської обласної ради" **Мирону Матейку** вручено почесну відзнаку Федерації профспілок України "За соціальне партнерство".

"Заклад, очолюваний Вами, – як зауважила при врученні голова обласної організації профспілки працівників охорони здоров'я України Наталія Бирчак, – є одним із найпотужніших медичних закладів, структурні підрозділи якого знаходяться на території всієї області.

Працюючи в надскладних

умовах, особливо в останній рік, медичні працівники фахово і добросовісно виконують свій професійний обов'язок, справжні герої сьогодення. Ця висока нагорода є свідченням Вашої роботи, як доведеного керівника, який дбає про покращення та примноження матеріально-технічної бази закладу, велику увагу приділяє створенню здорових та безпечних умов праці для працівників".

Вітаємо з нагородою Мирона Федоровича!

Бажаємо міцного здоров'я, активності та плідної праці на благо покращення діяльності служби та всього колективу.

ВРУЧЕННЯ ПОЧЕСНИХ ВІДЗНАК

Голова обласної державної адміністрації Андрій Бойчук зустрівся із трьома медичними працівниками, яким до Дня Соборності України присвоєно почесне звання "Заслужений

лікар України": завідувачем відділення судинної хірургії КНП «Обласна клінічна лікарня Івано-Франківської обласної ради» Володимиром Гінчицьким, генеральним дирек-

тором КНП «Прикарпатський обласний центр служби крові Івано-Франківської обласної ради» Ігорем Дожджанюком та завідувачкою відділення гастроентерології КНП «Обласна

клінічна лікарня Івано-Франківської обласної ради» Ольгою Романів.

Керівник області вручив їм відзнаки та привітав із таким почесним званням.

ОГОЛОШУЄТЬСЯ ОБЛАСНИЙ КОНКУРС ЕСЕ "МІЙ РІК БОРОТЬБИ З COVID-19" СЕРЕД МЕДСЕСТЕР ТА МЕДБРАТІВ

Івано-Франківська обласна організація профспілки працівників охорони здоров'я України спільно з департаментом охорони здоров'я Івано-Франківської обласної державної адміністрації та комунальним закладом фахової передвищої освіти "Івано-Франківський медичний фаховий коледж" Івано-Франківської обласної ради організують обласний конкурс серед медичних сестер та медичних братів "Мій рік боротьби з COVID-19". Він присвячений жертовній праці середнього медичного персоналу в цей пандемічний рік та приурочений до Дня медичної сестри. Мета – показати важливість і складність їхньої роботи в умовах пандемії і підтримати та висловити подяку громадськості за цю працю, а також популяризувати медсестринство.

Положення про конкурс вміщене на сайті Івано-Франківського медичного фахового коледжу <https://mc.if.ua/>

Брати участь у Конкурсі можуть **медичні сестри, медичні брати, фельдшери, акушерки** з рівнем освіти молодший спеціаліст, бакалавр, магістр за спеціальністю "Медсестринство" галузі знань "Охорона здоров'я" та **стажем роботи не менше одного року, є членом Профспілки працівників охорони здоров'я України** та на момент подачі заявки на участь у конкурсі **працюють у ковідних відділеннях** закладів охорони здоров'я області. Вони коротко розповідають про свій рік роботи в ковідних відділеннях у вигляді есе (розповіді) довільної форми, які будуть опубліковані на сайті Івано-Франківського медичного фахового коледжу. Обсяг роботи – до 800 слів.

Для участі в Конкурсі слід заповнити заявку у вигляді сканованої анкети за підписом головної медичної сестри закладу охорони здоров'я, голови первинної профспілкової організації та особистим підписом учасника та надіслати матеріали конкурсної роботи на електронну пошту обкому Профспілки ormed.if@gmail.com **до 07 травня 2021 року**. Анкета учасника подана в Положенні про конкурс.

Журі обирає 10 переможців конкурсу з найкращими есе. Найкращі роботи будуть опубліковані в газеті "Пульс профспілки" та на сайті <http://ivano-frankivsk.medprof.org.ua>.

Переможці конкурсу будуть нагороджені грошовими преміями: перше місце – 5 тисяч грн., друге місце – 4 тисячі грн., третє місце – 3 тисячі грн. Інші переможці конкурсу отримають по 2 тисячі грн. Учасники конкурсу, які не визнані переможцями, отримають грошову премію по 1 тисячі грн.

Запрошуємо до участі в конкурсі "Мій рік боротьби з COVID-19" медичних сестер, медичних братів, фельдшерів, акушерок, які працюють в ковідних відділеннях.

Положення конкурсу – на стор. 3.

ПЛАН ДІЙ УРЯДУ НА 2021 РІК У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Кабінет Міністрів України розпорядженням від 24.03.2021 р. № 276, затвердив план пріоритетних дій Уряду на 2021 р. Серед завдань, поставлених на 2021 р. у сфері охорони здоров'я, зокрема, визначено наступні:

— розробити та подати Кабінетові Міністрів України проект акта щодо затвердження Типової форми договору про здійснення доставки лікарських засобів кінцевому споживачу;

— розробити та впровадити пакет медичних послуг з трансплантаційного супроводу в межах програми державних гарантій медичного обслуговування населення;

— створити умови, що гарантуватимуть надходження на вітчизняний ринок якісних, ефективних та безпечних лікарських засобів, у тому числі медичних газів;

— розробити проект постанови Кабінету Міністрів України щодо внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 14 вересня 2005 р. № 902 «Про затвердження Порядку здійснення державного контролю якості лікарських

засобів, що ввозяться в Україну» стосовно перегляду підстав для проведення лабораторного аналізу якості;

— розробити та затвердити Порядок ведення переліку суб'єктів господарювання, що мають право на здійснення електронної роздрібною торгівлі лікарськими засобами, та опису, зображення і порядку використання логотипу для ідентифікації ліцензіатів, що мають право на здійснення електронної роздрібною торгівлі лікарськими засобами;

— впровадити нову модель проходження інтернатури;

— розробити законопроект щодо часткової державної компенсації вартості виробничого обладнання, закупленого з метою виробництва складної медичної продукції протиепідемічного призначення (медичне обладнання, фармацевтичні виробни) тощо.

План також передбачає, що невиконані завдання з пріоритетного плану дій на 2020 р. буде перенесено на 2021 р. для виконання не пізніше ніж за I кв., окрім тих, реалізація яких потребує додаткових коштів або які мають аргументацію щодо інших термінів.

УРЯД ОНОВИВ ПЕРЕЛІК ГІРСЬКИХ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ

Кабінет міністрів України прийняв постанову «Про внесення змін до переліку населених пунктів, яким надається статус гірських», розроблену Мінрегіоном. Зміни пов'язані з новим адміністративно-територіальним устроєм України.

Відтепер в Україні налічується 714 гірських населених пунктів, які розташовані на території 86 територіальних громад та входять до складу 16 районів у 4 областях (Закарпатській, Івано-Франківській, Львівській та Чернівецькій). Розвиток гірських територій України є пріоритетним завданням Мінрегіону у рамках реалізації Державної стратегії регіонального розвитку.

Відповідно до Закону України «Про статус гірських населених пунктів в Україні», до гірських населених пунктів належать міста, селища міського типу, селища, сільські населені пункти, які розташовані у гірській місцевості, мають недо-

статньо розвинуті сферу застосування праці та систему соціально-побутового обслуговування, обмежену транспортною доступністю.

Основним критерієм віднесення населених пунктів до категорії гірських є їх розташування на висоті 400 метрів і вище над рівнем моря.

Мешканці гірських населених пунктів мають низку пільг. Зокрема, для них розмір державних пенсій, стипендій, всіх видів державної матеріальної допомоги збільшується на 20%, а тарифні ставки та посадові оклади працівників підвищуються на 25%.

ЗАЯВА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФСПІЛОК ГРОМАДСЬКОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ З НАГОДИ ВСЕСВІТНЬОГО ДНЯ ЗДОРОВ'Я 2021 РОКУ «СКАЖЕМО «НІ» ПРИБУТКУ З ПАНДЕМІЇ. ЗАБЕЗПЕЧИМО ВАКЦИНУ ДЛЯ ВСІХ»

7 квітня ми відзначаємо Всесвітній день здоров'я. Пандемія COVID-19 показала нам, наскільки життєво важливі медичні послуги та послуги з догляду для життя і суспільства. Пандемія також продемонструвала, що лише державні, некомерційні служби охорони здоров'я та соціального забезпечення можуть ефективно справлятися з серйозними кризами у галузі охорони здоров'я і, що найбільш важливо, забезпечувати доступ для всіх громадян, незалежно від економічного стану. Нарешті, COVID-19 показав, що охорона здоров'я і соціальна допомога є суспільними благами.

Громадське обслуговування гарантує право на догляд для всіх. Воно забезпечує готовність і стійкість медичних служб і служб із догляду до майбутніх надзвичайних ситуацій у галузі охорони здоров'я. Один з основних уроків, витягнутих із пандемії COVID-19, полягає в тому, що нам як ніколи необхідно захищати охорону здоров'я і відхід від комерціалізації і приватизації. Ніхто не повинен мати зиск із пандемії.

У цей день, у Всесвітній день здоров'я 2021 року, ЄФПГО закликає ЄС і європейські країни:

1. Захищати здоров'я як суспільне благо і забороняти приватним компаніям мати зиск із пандемії.
2. Докладати зусилля до того, щоб забезпечити вакцину для всіх. Вирішальним першим кроком є введення «відмови» від прав інтелектуальної власності на вакцини, щоб прискорити їх виробництво і зробити доступними для громадян усього світу.
3. Збільшити інвестиції в системи охорони здоров'я і соціального забезпечення, забезпечити адекватне укомплектування кадрами, поліпшити охорону та умови праці, щоб медичні та соціальні працівники могли надавати безпечні медичні та соціальні послуги для всіх.

Вакцина для всіх

«Відмова» від прав інтелектуальної власності на вакцини від COVID-19 терміново необхідна для збільшення їх виробництва і доступності для населення всього світу. Ми не будемо захищені від вірусу, поки населення миру не буде вакциноване. Громадські інтереси мають бути понад захистом патентів і прибутку приватних фармацевтичних компаній. Уряди ЄС та європейських країн мають узяти під контроль виробництво і поширення, щоб забезпечити безпеку для всіх. «Ніхто не зможе бути в безпеці, поки все не будуть у безпеці»

Оплесків недостатньо

У цей день ми вітаємо героїзм сотень тисяч медичних та соціальних працівників. Понад рік вони ведуть боротьбу з вірусом і захищають наші суспільства. Ми шануємо пам'ять цих численних працівників, які віддають свої життя, захищаючи життя інших. У нещодавній доповіді Amnesty International, підготовленій у співпраці з ЄФПГО та її членськими організаціями, продемонстрований страхотливий рівень смертності, викликаної COVID-19, серед медичних та соціальних працівників, а також відсутність прозорості в більшості країн щодо реєстрації й обліку цієї смертності. Ми надзвичайно стурбовані відсутністю даних про прогрес у вакцинації медичних та соціальних працівників у багатьох країнах, в тому числі ЄС. Урядам необхідно бути більш прозорими в наданні інформації про смертність, викликану COVID-19, і прогрес вакцинації медичних та соціальних працівників.

Оплесків і шанування пам'яті недостатньо. Протягом багатьох років ЄФПГО і її членські організації піднімали питання нестачі кадрів і низької заробітної плати в секторі охорони здоров'я і соціального обслуговування, зокрема це стосується соціальних працівників. Уряди ЄС та європейських країн повинні підвищити заробітну плату і поліпшити умови праці,

в тому числі охорону праці на робочих місцях. Незважаючи на те, що проблема нестачі засобів індивідуального захисту вирішена, існує гостра необхідність у боротьбі зі зростаючим рівнем стресу й емоційного виснаження медичних та соціальних працівників. Багато з них втомилися і все частіше замислюються над тим, щоб полишити професію. Необхідно терміново відновити адекватний рівень кадрового забезпечення. Після попередніх криз, таких як фінансова криза 2008 року, кадровий потенціал скоротився внаслідок скорочень у громадському секторі і хронічного браку інвестицій. Поліпшення умов праці має вирішальне значення, якщо сектор громадського охорони здоров'я та соціальної допомоги хоче пережити пандемію і стати привабливим сектором для наступних поколінь працівників охорони здоров'я і з догляду.

Майбутнє довгострокового догляду та усунення недоліків сектору в боротьбі з COVID-19

У зв'язку зі старінням населення ЄФПГО закликає ЄС і уряди країн Європи надати чітке бачення сектору довгострокового догляду після десятиліть забуття. Неприпустимо і нелюдяно поводитися з людьми похилого віку як із товаром, з якого отримують прибуток приватні компанії. ЄФПГО закликала розслідувати страхотливий рівень смертності в будинках для людей похилого віку всієї Європи. Здоров'я і догляд не можна перетворювати на товар. Нам необхідно відновити державний характер послуг з догляду та визнати вирішальну роль, яку соціальні послуги відіграють у суспільстві. Праця осіб, які здійснюють довгостроковий догляд, і всіх зайнятих у секторі охорони здоров'я, більшість із яких складають жінки, має отримати визнання у вигляді підвищення заробітної плати, поліпшення умов праці, підвищення ефективності охорони праці та належного кадрового забезпечення.

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ОБЛАСНИЙ КОНКУРС МЕДИЧНИХ СЕСТЕР ТА МЕДИЧНИХ БРАТІВ "МІЙ РІК БОРОТЬБИ З COVID-19"

1. Загальні положення

1.1. Обласний конкурс серед медичних сестер та медичних братів "Мій рік боротьби з COVID-19" (далі – Конкурс) організує Івано-Франківська обласна організація профспілки працівників охорони здоров'я України спільно з департаментом охорони здоров'я Івано-Франківської обласної державної адміністрації та комунальним закладом фахової передвищої освіти "Івано-Франківський медичний фаховий коледж" Івано-Франківської обласної ради.

1.2. Конкурс присвячений жертовній праці медичних сестер та медичних братів в цей пандемічний рік та приурочений до Дня медичної сестри.

1.3. Мета Конкурсу – показати широкому загалу важливість праці медичних сестер та медичних братів в умовах COVID-19, розкрити небезпеку, на яку вони наражаються в щоденній роботі, критичні навантаження, що призводять до фізичного виснаження та емоційного вигорання.

1.4. Завдання Конкурсу:
– підтримати медичних працівників у їхній самовідданій праці в боротьбі з пандемією;
– популяризувати медсестринство через залучення засобів масової інформації та громадськості;
– висловити всенародну подяку за небезпечну для здоров'я і життя працю.

2. Учасники Конкурсу та конкурсні роботи

2.1. Брати участь у Конкурсі мають право медичні сестри та медичні брати, фельдшери, акушерки з рівнем освіти молодший спеціаліст, бакалавр, магістр за спеціальністю "Медсестринство" галузі знань "Охорона здоров'я" та стажем роботи не менше

одного року, є членом Профспілки працівників охорони здоров'я України та на момент подачі заявки на участь у конкурсі працюють у ковідних відділеннях закладів охорони здоров'я області.

2.2. Учасники Конкурсу коротко розповідають про свій рік роботи в ковідних відділеннях у вигляді есе (розповіді) довільної форми, які будуть опубліковані на сайті Івано-Франківського медичного фахового коледжу <https://mc.if.ua/>

2.3. Вимоги до творчих робіт:
– відповідність темі конкурсу – робота з пацієнтами ковідних відділень;
– інформацію викладено логічно, грамотно, коректно;
– текст викладено літературною українською мовою;
– обсяг роботи – до 800 слів.

2.4. В есе учасники Конкурсу розкривають таку інформацію:
– що спонукало Вас працювати у ковідному відділенні;
– найкритичніші навантаження протягом роботи в ковідному відділенні;
– з якими моральними, етичними чи фізичними складнощами і проблемами зустрілися в роботі;
– підтримка родини, колективу, керівництва відділення чи адміністрації;
– які нові навички освоїли в цей період;
– що вважаєте за необхідне змінити в роботі; що з цього залежить від Вас і де потрібна допомога адміністрації;
– який висновок зробили для себе за період цієї роботи.

2.5. Есе можна доповнити фото, ілюстраціями, рисунками, відео тощо.

2.6. До участі в Конкурсі приймаються роботи, які відповідають темі Конкурсу.

2.7. Усі авторські права на конкурсні роботи належать організаторам. Вони

мають право розповсюджувати їх та друкувати у засобах масової інформації.

2.8. Відповідальність за дотримання авторського права несе автор конкурсної роботи згідно із законодавством України.

2.9. Організатори Конкурсу мають право дискваліфікувати учасника Конкурсу у разі зазначення ним недостовірних даних в анкеті або конкурсній роботі.

3. Порядок проведення та визначення переможців

3.1. Конкурс проходить в один етап.

3.2. Заявки на участь у Конкурсі та конкурсні роботи подавати до 07 травня 2021 року на електронну пошту обкому Профспілки ormed.if@gmail.com

3.3. Журі Конкурсу затверджується Постановою Президії обласної організації профспілки працівників охорони здоров'я України. Чисельність журі – 5 осіб.

3.4. Журі обиратиме 10 переможців Конкурсу з найкращими есе.

3.10. Журі оцінює конкурсні роботи за такими критеріями:

– відповідність темі Конкурсу та вимогам цього Положення;
– оригінальність конкурсної роботи;
– логічність та послідовність викладення інформації;
– практична значущість роботи, можливість впровадити рекомендації в роботу медичних сестер та медичних братів закладів охорони здоров'я.

3.11. Найкращі конкурсні роботи будуть опубліковані в газеті "Пульт профспілки" та на сайті <http://ivano-frankivsk.medprof.org.ua>

3.12. Переможці Конкурсу нагороджуються спільною грамотою обласної організації Профспілки працівників охорони здоров'я і департаменту охорони здоров'я обласної держадміністрації.

рації і грошовими преміями:

- перше місце – 5 тисяч грн.,
- друге місце – 4 тисячі грн.,
- третє місце – 3 тисячі грн.

Інші сім переможців конкурсу отримують по 2 тисячі грн.

Учасники конкурсу, які не визнані переможцями, отримують грошову премію по 1 тисячі грн.

3.13. Організатори Конкурсу мають право вручати додаткові подарунки, а також залучати до співпраці партнерів Конкурсу та благодійні організації.

4. Умови участі

4.1. Для участі в Конкурсі учасники мають заповнити заявку у вигляді сканованої анкети за підписом головної медичної сестри закладу охорони здоров'я, голови первинної профспілкової організації та особистим підписом учасника та надіслати матеріали конкурсної роботи на електронну пошту обкому Профспілки ormed.if@gmail.com.

4.2. Заявка на участь у Конкурсі підтверджує, що учасник погоджується з умовами його проведення.

Анкета учасника

1. Прізвище, ім'я, по батькові
2. Місце роботи (назва закладу, посада)
3. Заклад, який закінчила/в (назва, рік закінчення, отримана спеціальність)
4. Дані про трудову діяльність (місця роботи, з якого по який рік працює)
5. Членство в профспілці працівників охорони здоров'я України
6. Електронна пошта учасника
7. Номер телефону
8. Фото в форматі jpeg.

ЯКИЙ СКЛАД ВАКЦИН ВІД COVID-19?

Детальніше про склад:

Склад вакцин проти COVID-19 залежить від технології, що використовувалася для їх розробки.

В Україні вже використовують вакцину Covishield/AstraZeneca та очікують на вакцину AstraZeneca південнокорейського виробника SK Bioscience, CoronaVac/Sinovac Biotech, Comirnaty/Pfizer-BioNTech.

Вакцини AstraZeneca різних виробників мають однаковий склад.

Важливо знати склад, щоб уникнути можливої алергічної реакції після щеплення. Якщо ви маєте підозру, що у вас може бути алергічна реакція, обов'язково зверніться до вашого сімейного лікаря чи терапевта найближчої лікарні.

3 чого складається вакцина AstraZeneca (Covishield, SKBio)

ДІЮЧА РЕЧОВИНА:

модифікований аденовірус, що містить у собі специфічний білок коронавірусу, який викликає імунну відповідь.

ДОПОМІЖНІ РЕЧОВИНИ:

- ▶ L-гістидин, або L-гістидин гідрохлорид моногідрат – амінокислота, яка покращує обмін речовин в організмі.
- ▶ династрієва сіль етилендіамінтетрацетової кислоти (EDTA) – використовується для стабілізації вакцини
- ▶ магнію хлорид – також є стабілізатором вакцини
- ▶ етанол – стабілізує активний інгредієнт вакцини
- ▶ полісорбат 80 – емульгатор, який зв'язує складники вакцини
- ▶ натрію хлорид – є розчинником і корегує сольовий баланс вакцини
- ▶ сахароза – запобігає замерзанню та стабілізує вакцину
- ▶ вода для ін'єкцій

3 чого складається вакцина Sinovac Biotech (CoronaVac)

ДІЮЧА РЕЧОВИНА:

інактивовані вірус SARS-CoV-2

ДОПОМІЖНІ РЕЧОВИНИ:

- ▶ гідроокис алюмінію – пришвидшує та підсилює дію активного компонента
- ▶ гідрофосфат натрію 12-водний та гідрофосфат натрію моногідрат – буферні речовини, що стабілізують вакцину, щоб її кислотний рівень збігався з рівнем нашого тіла
- ▶ натрію хлорид – є розчинником і корегує сольовий баланс вакцини

3 чого складається вакцина Pfizer-Biontech (Comirnaty)

ДІЮЧА РЕЧОВИНА:

мРНК – молекула, яка вчить клітини виробляти коронавірусні білки, необхідні для формування імунної відповіді.

ДОПОМІЖНІ РЕЧОВИНИ:

- ▶ ALC-0315, ALC-0159 і холестерол – ліпідні частинки, які формують захисний бар'єр для активного інгредієнта і забезпечують його доставку у клітини
- ▶ DSPC – фосфоліпід, який стабілізує ліпідний бішар і пришвидшує вивільнення активного компонента, а тому підсилює його дію.
- ▶ дигідрат фосфату натрію та дигідрат фосфату калію – буферні речовини, що стабілізують вакцину, щоб рівень кислотності збігався з рівнем нашого тіла
- ▶ натрію хлорид і калію хлорид – є розчинниками і коригують сольовий баланс вакцини
- ▶ сахароза – запобігає замерзанню та стабілізує вакцину
- ▶ вода для ін'єкцій

Сторінка правового інспектора

Відповідь на лист Профспілки ЩОДО БЕЗПОВОРОТНОЇ ФІНАНСОВОЇ ДОПОМОГИ МЕДИЧНИМ ПРАЦІВНИКАМ

Лист Міністерства розвитку економіки, торгівлі та
сільського господарства України
від 16.03.2021 р. № 3511-06/74016-07

Мінекономіки розглянуто лист Івано-Франківської обласної організації Профспілки працівників охорони здоров'я України щодо деяких питань з оплати праці та в межах компетенції повідомляє.

1. Основні засади оплати праці працівників, які перебувають у трудових відносинах на підставі трудового договору з підприємствами, установами, організаціями усіх форм власності та господарювання, та структуру заробітної плати визначає Закон України "Про оплату праці" (далі – Закон).

Відповідно до статті 2 Закону заробітна плата складається з основної заробітної плати, додаткової заробітної плати та інших заохочувальних та компенсаційних виплат.

Основна заробітна плата – це винагорода за виконання роботи відповідно до встановлених норм праці (норми часу, виробітку, обслуговування, посадові обов'язки). Вона встановлюється у вигляді тарифних ставок (окладів) і відрядних розцінок для робітників та посадових окладів для службовців.

Додаткова заробітна плата – це винагорода за працю понад установлені норми, за трудові успіхи та винахідливість і за особливі умови праці. Вона включає доплати, надбавки, гарантійні і компенсаційні виплати, передбачені чинним законодавством; премії, пов'язані з виконанням виробничих завдань і функцій.

До інших заохочувальних та компенсаційних виплат належать виплати у формі винагород за підсумками роботи за рік, премії за спеціальними системами і положеннями, виплати в рамках грантів, ком-

пенсаційні та інші грошові і матеріальні виплати, які не передбачені актами чинного законодавства або які провадяться понад установлені зазначеними актами норми.

2. Щодо мінімальної заробітної плати, то відповідно до статті 3 1 Закону мінімальна заробітна плата – це встановлений законом мінімальний розмір оплати праці за виконання працівником місячну (годинну) норму праці.

Частиною другою статті 3 1 Закону визначений вичерпний перелік виплат, які не враховуються при обчисленні розміру заробітної плати працівника для забезпечення її мінімального розміру. Це – доплати за роботу в несприятливих умовах праці та підвищення ризику для здоров'я, за роботу в нічний та надурочний час, роз'їзний характер робіт, премії до святкових і ювілейних дат.

3. Щодо врахування виплат при обчисленні середньої заробітної плати згідно з нормами Порядку обчислення середньої заробітної плати, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 08.02.95 р. № 100 (далі – Порядок), то згідно з пунктом 3 Порядку при обчисленні середньої заробітної плати враховуються основна заробітна плата (оклад, тарифна ставка), доплати та надбавки, премії, які не носять разового характеру, одноразова винагорода за підсумками роботи за рік та вислугу років, індексація тощо.

Виплати, які не включаються при обчисленні середньої заробітної плати у всіх випадках її збереження, визначені пунктом 4 Порядку.

Підпунктом б) пункту 4 Порядку встановлено, що при обчисленні середньої заробітної плати одноразові виплати, зокрема матеріальна допомога, не враховуються.

Принадібно звертаємо увагу на те, що Інструкція із статистики заробітної плати, затверджена наказом Державного комітету статистики України від 1 січня 2004 року № 5, містить основні методологічні положення щодо визначення показників оплати праці у формах державних статистичних спостережень з метою одержання об'єктивної статистичної інформації про розміри та структуру заробітної плати найманих працівників.

Також повідомляємо, що листи міністерств не є нормативно-правовими актами та мають інформаційно-рекомендаційний характер.

**Перший заступник
Міністра розвитку
економіки, торгівлі
та сільського
господарства
України**

Юлія СВИРИДЕНКО

ОПЛАТА ЛІКАРНЯНИХ

Фонд соціального страхування України продовжуватиме **оплачувати лікарняні як до, так і після 30 червня.**

У зв'язку із чисельними публікаціями в ЗМІ щодо змін у законодавстві з 30 червня 2021 р., відповідно до яких в Україні будуть оплачуватись лише лікарняні, видані на час проходження реабілітаційного лікування, повідомляємо: Внесені зміни мали на меті розширення страхових випадків періодом реабілітаційного лікування. Крім того, не було внесено змін до частини другої статті 22 базового Закону, у якому також йде мова про надання допомог по тимчасовій втраті працездатності в разі хвороб і травм.

Наразі відповідні законопроекти, які усувають таку помилку, вже зареєстровані і проходять стадію погодження.

ОНОВЛЕНО ТРУДОВІ ГАРАНТІЇ ДЛЯ ДОНОРІВ КРОВІ

Із 25.01.2021 року уведений в дію новий Закон України "Про безпеку та якість донорської крові та компонентів крові" від 30.09.2020 р. № 931-ІХ.

Містить він і оновлені норми щодо збереження середнього заробітку за працівниками, які виявили бажання стати донорами крові та/або її компонентів. Одночасно в новій редакції виклали ст. 124 КЗпП.

Як і раніше в **день донації** особу, яка виявила бажання здійснити донацію крові та/або компонентів крові, **звільняють від роботи** на підприємстві, в установі, організації незалежно від форми власності **із збереженням за нею середнього заробітку за рахунок коштів власника** від-

повідного підприємства, установи, організації або уповноваженого ним органу. При цьому в ст. 124 КЗпП уточнено, що **зберігають середній заробіток і в дні медичного обстеження** осіб, які виявили бажання стати донорами.

Такої особі **безпосередньо після кожного дня донації** крові та/або компонентів крові **надають день відпочинку із збереженням за нею середнього заробітку** за рахунок коштів власника відповідного підприємства, установи, організації або уповноваженого органу. **За бажанням** такої особи **цей день приєднують до щорічної відпустки**. Раніше можливим було використати цей день в

інший час протягом року після дня давання крові чи її компонентів.

Якщо за погодженням із керівництвом підприємства, установи, організації, командуванням військової частини в день безоплатної донації крові та/або компонентів крові донор був залучений до роботи або несення служби, йому за бажанням надають інший день відпочинку із збереженням середнього заробітку. У разі донації крові та/або компонентів крові у період щорічної відпустки таку відпустку продовжують на один день.

Також тепер уточнено, що донорам, які протягом року безоплатно здійснили донацію крові в сумарній кількості, що дорівнює двом разовим макси-

мально допустимим дозам, або плазми крові в сумарній кількості, що дорівнює чотирьом разовим максимально допустимим дозам, заготовленим методом аферезу, або тромбоцитів у двох разових донаціях методом аферезу, допомогу з тимчасової непрацездатності у зв'язку із захворюванням виплачують у розмірі 100% середньої заробітної плати донора незалежно від стажу роботи. Таку пільгу надають протягом року після здійснення донації крові та/або компонентів крові у зазначених кількостях.

**ГАРЯЧА ЛІНІЯ
ПРОФСПІЛКИ
050-418-40-59**

**Звертайтеся з проблемами,
питаннями, за консультацією.**

ЩОДО ЗАРАХУВАННЯ СТАЖУ РОБОТИ на посадах із шкідливими і важкими умовами праці за Списком № 1 та № 2 до спеціального стажу

Велика палата Верховного Суду (ВПВС) постановою від 10.02.2020 року визнала неправомірними дії Управління Пенсійного фонду України щодо відмови у призначенні пенсії за віком на пільгових умовах за Списком № 1 та № 2 відповідно до пункту "б" статті 13 Закону № 1788-ХІІ внаслідок не проведення або несвоєчасного проведення атестації робочих місць за умовами праці та зобов'язала Управління Пенсійного фонду України зарахувати період роботи на роботах із шкідливими і важкими умовами праці до пільгового стажу, який дає право на пенсію за віком на пільгових умовах та призначити пенсію за віком на пільгових умовах відповідно до пункту "б" статті 13 Закону № 1788-ХІІ.

Правовий висновок

1) Особи, які зайняті на роботах із шкідливими і важкими умовами праці за Списком № 2, але з вини власника на таких підприємствах не було прове-

дено атестацію робочого місця, мають право на зарахування стажу роботи на таких посадах до спеціального стажу, необхідного для призначення пенсії за віком на пільгових умовах Списком № 2, відповідно до пункту "б" статті 13 Закону № 1788-ХІІ. Цей висновок є також застосовним і щодо осіб, зайнятих на роботах із шкідливими і важкими умовами праці за Списком № 1.

2) На працівника, зайнятого на роботах із шкідливими і важкими умовами праці, не можна покласти відповідальність за не проведення або несвоєчасне проведення атестації робочих місць за умовами праці.

3) Не проведення або несвоєчасне проведення атестації робочих місць власником підприємства або уповноваженим ним органом не може позбавляти громадян їх конституційного права на соціальний захист, у тому числі щодо надання пенсій за віком на пільгових умовах.

Сторінка правового інспектора

ПРО ЗМІНИ ІСТОТНИХ УМОВ ПРАЦІ

КЗпП не розкриває поняття таких змін, не містить він і їхнього переліку. Однак пунктом 10 постанови Пленуму Верховного Суду України "Про практику розгляду судами трудових спорів" від 6 листопада 1992 року № 9 встановлено, що **змінюю в організації виробництва і праці визнається раціоналізація робочих місць, уведення нових форм організації праці, у т. ч. перехід на бригадну або на індивідуальну форму, впровадження передових методів, технологій тощо.**

Перелік істотних умов праці, передбачений у ч. 3 ст. 22 КЗпП, не є вичерпним і може доповнюватися стосовно кожного конкретного випадку. Тому можна стверджувати, що істотні умови праці є оціночними поняттями у трудовому праві. Питання віднесення тих чи інших умов праці до істотних чи неістотних постає тоді, коли у власника виникає потреба їх змінити. У таких випадках власникові чи уповноваженому ним органу необхідно узгодити це питання з кожним працівником, адже одна й та сама умова праці для одного з них може бути істотною, для іншого — ні.

До істотних умов праці, крім перелічених у ч. 3 ст. 32 КЗпП України, з урахуванням інтересів конкретних працівників можна віднести також встановлення або скасування деяких додаткових елементів у трудовій функції, якщо основна трудова функція при цьому не змінюється, відбуваються збільшення або зменшення обсягу роботи, ступеня самостійності і відповідальності працівника, ступеня шкідливості роботи, перехід з індивідуальної на колективну організацію праці і навпаки та створюються інші умови, що характеризують трудовий процес.

Істотні умови праці:

1. Заробітна плата — винагорода, обчислена в грошовому виразі, яку за трудовим договором власник виплачує працівникові за виконану ним роботу. Структура заробітної плати складається з:

— основної заробітної плати за виконану роботу відповідно до встановлених норм праці (норми часу, виробітку, обслуговування, посадових обов'язків). Вона встановлюється у вигляді тарифних ставок (окладів) і відрядних розцінок для робочих і посадових окладів службовців;

— додаткової заробітної плати за працю понад установлені норми, за трудові успіхи та винахідливість і за особливі умови праці. Вона включає доплати, надбавки, гарантійні та компенсаційні виплати, передбачені чинним законодавством премії, пов'язані з виконанням виробничих завдань і функцій;

— інших заохочувальних та компенсаційних виплат у формі винагород за підсумками роботи за рік, премій за спеціальними системами і положеннями, компенсаційних та інших грошових і матеріальних виплат.

Згідно з ч. 6 Закону України "Про оплату праці" системами оплати праці є тарифна та інші системи, що формуються на оцінках складності виконуваних робіт і кваліфікації працівників. Тарифна система оплати праці включає: тарифні сітки, тарифні ставки, схеми посадових окладів і професійні стандарти (кваліфікаційні характеристики). Тарифна система оплати праці використовується при розподілі робіт залежно від їх складності, а працівників — залежно від кваліфікації та за розрядами тарифної сітки. Вона є основою для формування та диференціації розмірів заробітної плати.

Тарифна сітка (схема посадових окладів) формується на основі тарифної ставки робітника першого розряду та міжкваліфікаційних (міжпосадових) співвідношень розмірів тарифних ставок (посадових окладів).

Відповідно до вимог ст. 97 КЗпП оплата праці працівників здійснюється за погодинною, відрядною або іншими системами оплати праці. Оплата може провадитися за результатами індивідуальних і

колективних робіт. Форми і системи оплати праці, норми праці, розцінки, тарифні сітки, схеми посадових окладів, умови запровадження та розміри надбавок, доплат, премій, винагород та інших заохочувальних, компенсаційних і гарантійних виплат встановлюються підприємствами у колективному договорі з дотриманням норм і гарантій, передбачених законодавством, генеральною, галузевими (міжгалузевими) і територіальними угодами. У разі, коли колективний договір на підприємстві не укладено, роботодавець зобов'язаний погодити ці питання з виборним органом первинної профспілкової організації (профспілковим представником), що представляє інтереси більшості працівників, а у разі його відсутності — з іншим уповноваженим на представництво органом.

Відповідно до ст. 29 Закону України "Про оплату праці" при укладанні працівником трудового договору (контракту) роботодавець доводить до його відома умови оплати праці, розміри, порядок і строки виплати заробітної плати, підстави, згідно з якими можуть провадитися відрахування у випадках, передбачених законодавством.

Про нові або зміну діючих умов оплати праці в бік погіршення роботодавець повинен повідомити працівника не пізніше як за два місяці до їх запровадження або зміни.

2. Колективним договором, локальними нормативними актами та чинним законодавством України встановлюються пільги та компенсації, які також належать до істотних умов праці.

3. Установлення режиму роботи є правом підприємства, що реалізується трудовим колективом або власником за узгодженням із профспілковою організацією підприємства за допомогою встановлення робочого часу та часу відпочинку, графіків змінності, введення підсумованого обліку робочого часу, часу початку та закінчення робочого дня, тривалості перерви для відпочинку

та харчування, поділу робочого дня на частини.

4. Установлення або скасування неповного робочого часу для всього підприємства або окремих структурних підрозділів чи окремої категорії працівників є правом власника та може реалізовуватися при введенні змін в організації виробництва і праці.

5. Власник має право провести зміну щодо встановлення або скасування суміщення професій (посад). Суміщення професій означає інтенсифікацію праці (виконання інших функціональних обов'язків) при незмінній тривалості робочого часу.

6. У зв'язку зі змінами в організації виробництва і праці допускається зміна розрядів і найменування посад.

7. До інших істотних умов праці можна віднести скорочення педагогічного навантаження працівникам середніх загальноосвітніх і інших навчально-виховних закладів, введення контрактної форми трудового договору, якщо це допускається законом, вимогу до працівника укласти договір про повну матеріальну відповідальність на підставі пункту 1 статті 134 КЗпП тощо.

Порядок введення змін істотних умов праці

Зміни згаданих вище істотних умов праці не повинні спричиняти примусу до праці. Частиною третьою статті 32 КЗпП на власника покладені обов'язки попередити працівника за два місяці про наступні зміни в організації виробництва і праці, а також про зміни істотних умов праці.

При зміні істотних умов праці власник повинен дотримуватися встановленого порядку. Правовим документом про таку зміну є наказ про зміну

істотних умов праці у зв'язку зі змінами в організації виробництва і праці. Працівники, істотні умови праці яких у зв'язку зі змінами в організації виробництва і праці підлягають зміні, персонально попереджаються про дату таких змін (не пізніше ніж за два місяці до змін).

Попередження — це письмова пропозиція працівникові продовжити роботу після того, як власник з дотриманням встановленого законодавством двомісячного строку змінить істотні умови праці. Працівник може прийняти цю пропозицію та продовжувати роботу при змінених істотних умовах праці або відмовитися від неї. Двомісячний строк попередження передбачено для того, щоб працівник міг знайти собі іншу роботу, якщо його не влаштує зміна істотних умов праці.

Протягом двох місяців від усіх відповідних працівників доцільно одержати письмову заяву про згоду продовжувати роботу після зміни істотних умов праці або про їхню відмову працювати в нових умовах. При цьому працівник має право будь-коли змінити своє рішення. Безпосередньо перед початком робіт при змінених істотних умовах праці доцільно видати наказ, у якому визначити для кожного працівника нові істотні умови праці, а також ознайомити його з новими інструкціями та іншими документами, що визначають умови проведення робіт, якщо вони потрібні.

Працівник, що відмовився продовжувати роботу у зв'язку зі змінами істотних умов праці, підлягає звільненню на підставі пункту 6 статті 36 КЗпП, до його трудової книжки вноситься відповідний запис.

ВЕРХОВНИЙ СУД ВІДПОВІВ, ЧИ ПОШИРЮЮТЬСЯ НА СУМІСНИКА ВСІ ГАРАНТІЇ ПРАЦІВНИКА

На сумісника поширюються всі гарантії працівника, передбачені КЗпП, а, отже, звільнення такого працівника в період тимчасової непрацездатності, а також у період перебування у відпустці, у тому числі, і у зв'язку із прийняттям на роботу працівника, який не є сумісником, не відповідає вимогам трудового законодавства.

Відповідне положення міститься у постанові КЦС ВС від 3 червня 2020 року у справі № 757/42264/16-ц.

Обставини справи

Позовна заявка мотивована тим, що позивачку було зараховано на посаду лікаря за зовнішнім сумісництвом. Вказувалося, що їй надано відпустку без збереження заробітної плати, вона була на лікуванні. Та у цей період її звільнили.

Позивачка просила суд визнати наказ про звільнення незаконним, скасувати його, поновити її на посаді лікаря.

Місцевий суд відмовив у задоволенні позову, апеляційний суд погодився з цим рішенням.

Позиція ВС

ВС скасував постанову апе-

ляційного суду, з огляду на таке.

У пункті 17 постанови Пленуму Верховного Суду України від 6 листопада 1992 року № 9 "Про практику розгляду трудових спорів" судами роз'яснено, що правила про недопустимість звільнення працівника в період тимчасової непрацездатності, а також у період перебування у відпустці (частина 3 статті 40 КЗпП) стосуються як передбачених статтями 40, 41 КЗпП, так і інших випадків, коли розірвання трудового договору відповідно до чинного законодавства провадиться з ініціативи

власника або уповноваженого ним органу. При цьому маються на увазі щорічні, а також інші відпустки, що надаються працівникам як із збереженням, так і без збереження заробітку.

Розірвання трудового договору з ініціативи власника або уповноваженого ним органу не може бути визнано обґрунтованим, якщо в день звільнення працівник перебував у відпустці.

Суд апеляційної інстанції не звернув уваги та не надав належної оцінки доводам апеляційної скарги про те, що на сумісника поширюються всі

гарантії працівника, а, отже, його неможливо звільнити під час перебування у відпустці, оскільки звільнення працівника-сумісника у зв'язку із прийняттям на роботу працівника, який не є сумісником, є звільненням з ініціативи роботодавця.

Посилання апеляційного суду на те, що позивачка працює на іншій роботі і її права не порушені, не має правового значення, оскільки **дотримання трудових прав працівників, у тому числі, які працюють за сумісництвом, є загальнообов'язковим.**

ПРИКАРПАТТЯ ОТРИМАЛО ЗАСОБИ ЗАХИСТУ

Прикарпаття отримало від держави засоби індивідуального захисту та тести на антиген загальною вартістю 25 мільйонів гривень — інформує пресслужба обласної державної адміністрації.

Лікарям області розподілили засоби індивідуального захисту на понад 6 мільйонів гривень. Це майже мільйон масок та 16 тисяч захисних костюмів. Їх закупили за кошти державного бюджету.

Також, за словами голови облдержадміністрації Андрія Бойчука, Прикарпаття одержало 110 тисяч тестів на антиген. Загальна їх вартість складає майже 19 мільйонів гривень.

«Наразі область забезпечена тестами в достатній кількості, — повідомив керівник Прикарпаття. — У теперішній час нам потрібно об'єднувати всі зусилля, щоб ефективно боротися із коронавірусом».

ЛАУРЕАТ СТЕФАНИКІВСЬКОЇ ПРЕМІЇ

У ювілейний рік Василя Стефаника переможцями премії його імені у галузі літератури визначено трьох прикарпатських літераторів. Приємно, що серед них і представник Івано-Франківського національного медичного університету **Ігор Любчик**. Він переміг у номінації «Документальна і науково-критична література (естетика, літературознавство, мистецтвознавство, українознавство, художня публіцистика, критика, мемуаристика)» з книгою «Лемківські доли: трагізм і пам'ять поколінь».

Переможцями також стали у номінації «Поезія» **Богдан Томенчук** з книгою «Переступний день» і у номінації «Проза» **Іван Монолатій** з книгою «Від Донецька до Пере-

мишля. Як сучасна література «пам'ятає українські міста».

Нагородження переможців обласної премії імені Василя Стефаника в галузі літератури відбудеться 14 травня в селі Русів Снятинського району під час урочистостей з нагоди 150-річчя від дня народження письменника.

Вітаємо Ігоря Любчика з такою почесною перемогою в обласному конкурсі!

СОН, ДИХАННЯ І КОРОНАВІРУС

Є в календарі і таке свято — Всесвітній день сну, яке відзначається у третю неділю березня. Медики ще називають його днем здорового та повноцінного життя. Адже нормальний сон — дієвий спосіб профілактики багатьох захворювань.

Фахівці наголошують, що сон — це велика і незамінна частина життя людини. Під час нього людина відпочиває і відновлює сили, витрачені на активний прожитий день. Але сучасний спосіб життя, постійні стреси і бажання все встигнути змушують людей витрачати менше часу на нічний відпочинок або ж зовсім позбавляють сну. Це погано позначається на здоров'ї, душевному стані та загалом на всьому організмі.

В Івано-Франківському національному медичному університеті при кафедрі анестезіології та інтенсивної терапії діє лабораторія сну. Як каже завідувач кафедри професор Іван Тітов, сон пов'язаний з багатьма хворобами, і навіть впливає на перебіг коронавірусу. За перший рік пандемії COVID-19 вже є навіть перші

спостереження, присвячені цьому аспекту.

«Фахівці зауважили, що люди, які при лікуванні порушень дихання уві сні використовують СРАР-терапію, потім у випадку захворювання коронавірусом переносять його у дуже легкій формі. В них практично немає ураження легень, — каже професор. — Крім того, багато лікарів відзначають, що ранне застосування СРАР-терапії при коронавірусі дозволяє уникнути необхідності штучної вентиляції легень і загалом полегшує перебіг хвороби. Сьогодні серед неврологів є думка, що хворих, які мають інсульт, потрібно обстежувати на обструктивне апное сну. Справа в тому, що ці епізоди поганого нічного дихання погіршують лікування інсульту».

Професор Іван Тітов зазначає, що наслідками пандемії коронавірусу. Особливо варто подумати про тих людей, в яких була уражена велика частина легень.

«Внаслідок пандемії через два-три роки в нас з'явиться багато людей з хронічними

Повідомлення з лікувальних і навчальних закладів

ТРИДЕННИЙ ФОРУМ З УЗД

10-12 квітня в Івано-Франківській ЦМКА проходив Західно-Український форум з УЗД в реанімації та інтенсивній терапії в умовах пандемії COVID-19.

Для ефективного надання допомоги хворим з коронавірусом першочергове значення мають первинна діагностика та сортування, а також подальше спостереження і своєчасне виявлення ускладнень. І тут важливою є ультразвукова діагностика. Під час форуму була можливість послухати фахівців і поділитися теоретичними та практичними знаннями.

Отримані знання дозволять значно підвищити рівень надання допомоги та полегшити роботу лікарів в час пандемії, адже можна дивитися динаміку стану легень пацієнта кожного дня та, відповідно, вчасно реагувати та коригувати лікування.

УЗД ЗАМІСТЬ КОМП'ЮТЕРНОГО ТОМОГРАФА

Івано-Франківська центральна міська клінічна лікарня придбала багатофункціональний апарат ультразвукового дослідження вартістю понад 1 мільйон гривень. Придбано його за кошти, які заробила лікарня.

За словами директора лікарні Тараса Масляка, новий УЗД-апарат забезпечує діагностику всіх органів і систем людини, в т. ч. судин. Це дозволяє використовувати його для обстежень важких знерухомлених хворих у відділеннях реанімації. До УЗД-апарата йдуть спеціальні прилади, якими можна користуватися для знечуження та анестезії.

Цей УЗД-апарат замінює комп'ютерний томограф, на відміну від КТ, не має навантаження на організм рентгєнівським опроміненням, таку діагностику можна робити з інтервалом у кілька днів.

В умовах коронавірусу використання УЗД-апарата надзвичайно актуальне при визначенні стану легень у хворих в реанімації.

Роботи в таких умовах лікарів та інтернів навчали впродовж трьох днів на Західноукраїнському форумі з УЗД в реанімації та інтенсивній терапії в умовах пандемії COVID-19, що проходив в Івано-Франківській ЦМКА.

ВІТАЄМО!

Призером Марафону з української мови імені Петра Яцика, що проходив цього року онлайн, серед студентів закладів фахової освіти стала студентка другого курсу фахового медичного коледжу Івано-Франківського національного медичного університету **Світлана Рожко!**

У її категорії було 592 учасники. Студенти склали різні тестування, аналізували тексти на помилки.

У підсумку Світлана Рожко посіла третє місце. До першого не вистачило усього трьох балів.

Днями наша студентка взяла участь у додатковому челенджі для фіналістів марафону. Завданням було написати твір. Результати стануть відомі у травні.

До марафону студентку готувала викладачка медичного коледжу ІФНМУ Анна Варивончик.

ДОПОМОГА ВІД ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА

Івано-Франківська обласна організація Товариства Червоного Хреста України отримала благодійну допомогу від постійного партнера компанії ТОВ "Електролюкс Україна" — чотири пральні машини, які передано місцевим лікарням. Дві пральні машинки марок Electrolux та Zanussi отримав КНП Прикарпатський клінічний онкологічний центр ІФ ОР. Ще дві пральні машини марки AEG було доставлено в КНП "Івано-Франківська обласна

клінічна інфекційна лікарня".

А завдяки підтримці ТОВ "Йоханес-Хоспіс Мюнстер" та сприянню директорки Центру паліативної допомоги волонтери Івано-Франківської обласної організації Товариства Червоного Хреста України передали 54 функціональні ліжка з матрацами і 42 приліжкові тумби до Івано-Франківської обласної клінічної лікарні. Також Центр паліативної допомоги отримав по 5 ліжок, матраців і тумб.

проблемами дихання, — прогнозує професор Іван Тітов. — Ця дихальна недостатність буде спричинена перенесеними COVID-19 і вірусною пневмонією. Коли уражується велика частина легень, то потім все одно в хворого залишаться фібрози легень. Відтак багатьом людям вдома знадобляться кисневі концентратори, СРАР-підтримка. Це дуже непокоїть».

На думку Івана Тітова, сьогодні як ніколи важливі дослідження проблем дихання і сну. Важливо, щоб лікарі різних спеціальностей, наприклад, кардіологи, терапевти, направляли своїх пацієнтів на дообстеження в лабораторію сну. В івано-франківській лабораторії обстеження безкоштовне.

Наші свята

26 квітня – День Чорнобильської трагедії і Міжнародний день пам'яті жертв радіаційних аварій і катастроф

ЧОРНОБИЛЬСЬКИЙ ВІТЕР У ДУШАХ ЩЕМИТЬ

26 квітня 1986 року страшна трагедія сколихнула світ – на Чорнобильській АЕС сталася найбільша техногенна катастрофа за всю історію земної енергетики. Внаслідок вибуху на четвертому енергоблоці в атмосферу було викинуто колосальні обсяги радіоактивних речовин, що назавжди змінило життя мільйонів людей. Ліквідатори аварії, які проявили героїзм і безстрашність, заслужують вічної пам'яті і поклоніння. Саме тому з 2004 року 26 квітня стало Міжнародним днем пам'яті жертв радіаційних аварій і катастроф.

26 квітня 1986 року вогонь Чорнобиля опалив землю і душі мільйонів українців. Аварія на ЧАЕС змінила радіаційну обстановку, екологію і долі людей у всьому світі. Час не загоїв чорнобильських ран, не стер у нашій пам'яті важкі й

героїчні події, імена мужніх добровольців – пожежників, експлуатаційний персонал ЧАЕС, військовослужбовців, будівельників, учених, медиків, всіх, хто відправився назустріч невідомій небезпеці, виявивши жертвовність, високий патріотизм. Завдяки їм вдалося зупинити ядерну катастрофу.

Низько схилиємо голови перед тими, чий подвиг назавжди вписаний до літопису людської мужності. Вклоняємося тим, хто жертвовно віддав своє життя, виконавши найвищий синівський обов'язок перед рідною землею і рідним народом.

Нехай у цей день, день національної скорботи, тяжкі дзвони Чорнобиля відгукнуться у душах кожного співчуттям та милосердям, почуттям відповідальності за майбутнє людства.

ПОДУМАЙМО НАД СКАЗАНИМИ СЛОВАМИ...

♦ Шануй людей, коли крокуєш вгору, бо стрінеш їх, як сходитимеш вниз.

♦ Приймають важливі рішення самотньо. Чужі рецепти гарні тільки в кулінарії.

♦ Не шукай друзів – дружи сам. Не шукай любові – люби сам.

(Св. Мати Тереза)

♦ Радість життя відчуватиме лише той, хто уникає злого і чинить добро.

♦ Кожному з нас Бог дав якийсь дар, щоб ми змогли збагатити життя інших.

♦ Найбільша радість – це жити в гармонії з собою.

♦ Бог освітлює сторінки, але читати їх повинні ви.

♦ Час – це ресурс, який неможливо відновити.

♦ Радісна душа внутрішньо чиста. Вона захищає своє серце від темних хмар щодення.

♦ Кожна пережита мить має своє значення, бо без неї ми б не були тими, ким є.

♦ Ви не маєте, бо не просите. Ви просите, але не отримуєте, бо зле просите, щоби розтратити на ваші втіхи.

♦ Якщо ми не будемо прикладати зусиль для того, щоб любити, то залишимося самотніми та нещасними.

(Мати Тереза)

♦ Друг любить за всякого часу, в цьому ж він робиться братом.

♦ Любов виникає з любові. Коли хочу, щоб мене любили, я сам перший люблю.

(Г. Сковорода)

♦ Роби, що можеш, але роби щиро і гідно.

♦ Не журіться завтрашнім днем. Завтрашній день турбуватиметься сам про себе. Доволі днів його лиха.

♦ Не кажи, що часи колишні були ліпші, ніж теперішні. Бо то не мудрість піддала тобі це питання.

♦ Не мусите падати під тягарем ваших проблем. Просто віддайте їх Ісусові. Він обіцяв узяти ваш тягар в обмін на його легке ярмо, котре є неважким і яке варто нести.

ХТО МИ: МИТАР ЧИ ФАРИСЕЙ?

Як непомітно летить час! Тільки-но відсвяткували Різдво Христове, трьох Святих, Стрітєння Господнє, а вже і Великий Піст прийшов.

У неділю Митаря та Фарисея була на Службі Божій. Слухаючи Євангеліє про всім відомого митаря та фарисея, я подумала: "На кого я схожа в цій притчі?".

Христос не називає жодних імен, лише каже, що то був Митар та Фарисей. Очевидним є те, що наш Господь, промовляючи цю історію, ділить усіх нас на дві категорії, тобто в Ісуса завжди є "або-або: третього не дано". І такою має бути правдива християнська позиція.

Якщо задуматись над персонажами цієї притчі, то, здавалося б, фарисей – це добрий персонаж. Він дотримувався закону і нічого злого не робив. А митарів у ті часи дуже не любили, адже вони обирали свій же народ, стягували податки. То чому в притчі фарисей постає як негативний персонаж?

Чи доводилося вам зустрічати сучасних фарисей? А, можливо, й самі непомітно перетворюємося на них. І не тільки під час молитви, а й у повсякденному житті.

15 квітня – Міжнародний день спеціаліста з лабораторної діагностики

Такий День засновано 1996 року Міжнародною федерацією біомедичних лабораторних наук (IFBLS), яка налічує понад 185 000 членів по всьому світу.

Мало хто бачить роботу лабораторій медичних закладів. А ця галузь є невід'ємною складовою сучасного діагностичного процесу, особливо в час пандемії COVID-19.

Як часто робимо все "за правилами", живемо, чітко виконуючи свої обов'язки. Наші стіни в кабінеті обвішані подяками та грамотами, кожен вибір чи судження – зразок вваженості та мудрості. Але чи робимо так з любов'ю, чи щоб довести, що я кращий за інших. Бувають і такі фарисеї, які говорять: "Можливо, я і не святий, але кращий за тих, що збираються у церкві".

Якщо людина робить правильні вчинки, то чи завжди Бог це схвалює? І навпаки, якщо робить помилки, то чи завжди Бог засуджує?

Фарисей, який виконував ретельно Закон Божий, – засуджений, а митар, що порушував його, – виправданий. А

сталося це тому, що Господь дивиться не лише на вчинки людини, але й на стан серця, з якого випливають всі вчинки. Якщо йдемо до церкви, щоб показати всім, які ми праведні, якщо дотримуємося усіх приписів, бо боїмося Божої карі чи осуду людей, то гріш ціна нашій вірі та вчинкам нашим.

Істинною мотивацією наших дій має бути тільки Любов. А чи любляча людина може оступитися? Може, але падає на коліна та просить щиро пробачення: "Господи, прости мені!".

Тож подумаймо над цією притчею ще раз. Може, варто декому покаятися у своїх гріхах, попросити щиро пробачення?

6 квітня – Міжнародний день спорту на благо миру та розвитку

Таке свято заснувала Генеральна Асамблея ООН в 2013 році. Ця дата стала ще однією можливістю нагадати суспільству про користь для здоров'я раціональної рухової активності, яка, на відміну від спорту, доступна кожному. Фізична активність зміцнює опорно-руховий апарат, покращує роботу серця та кровоносних судин, органів дихання, прискорює метаболізм, формує привабливий зовнішній вигляд, загартовує характер.

ПРАЦІВНИКИ ГОСПІТАЛЮ ВЕТЕРАНІВ ВІЙНИ ВИШИЛИ КАРТУ УКРАЇНИ

Готуючись до дня вишиванки, який відзначатимемо у травні, працівники КНП "Обласний госпіталь ветеранів війни Івано-Франківської обласної ради" своїми руками вишили карту України, яка згодом буде розміщена на першому поверсі і всі бажаючі зможуть зробити біля неї фото на згадку.

На льняному полотні представлені всі області нашої країни.

І кожна – окрема вишита історія.

Здавна українська вишиванка служила як прикрасою, так і оберегом, а ще й своєрідним документом, за яким можна визначити, з яких країв родом власник вишиванки.

На сторінці госпіталю у фейсбуці висловлена вдячність усім хто долучився, за ідею і за працю, яка була вкладена в кожний вишитий хрестик.

Сторінку підготувала

Марта ТЕРЕШКО.

ВІДНОВЛЕННЯ НАВЧАННЯ

В Івано-Франківському національному медичному університеті з 19 квітня відновлюється навчання за змішаною формою (аудиторною та дистанційною). Лекції та семінарські заняття проводяться дистанційно. Практичні заняття — в аудиторіях навчальних корпусів та клінічних баз із дотриманням санітарно-епідеміологічних вимог.

На змішану форму навчання переходять студенти перших і шостих курсів медичного факультету спеціальностей "Медицина", "Педіатрія"; усіх курсів спеціальності "Фізична терапія, ерготерапія"; усіх курсів стоматологічного і фармацевтичного факультетів; фахового медичного коледжу. Водночас для студентів другого, третього, четвертого, п'ятого курсів спеціальностей "Медицина", "Педіатрія" навчання продовжиться дистанційно до 7 травня. Вони перейдуть на аудиторний режим 11 травня.

З 13 квітня в Івано-Франківському медичному фаховому коледжі відновлено освітній процес за змішаною формою. Першими на очне навчання прийшли студенти випускного IV курсу спеціалізації "Лікувальна справа" та "Сестринська справа", адже попереду переддипломна практика, ліцензійний іспит Крок.М. і державні іспити.

З 27 квітня для них розпочнеться переддипломна практика. Важливо всі практичні навички, які в умовах карантину доводилося вчити самостійно, тепер відпрацювати в тренажерних кабінетах і в кабінетах доклінічної практики.

НА ЕКЗАМЕН — У ВИШИВАНЦІ

Добра традиція підтримується в Івано-Франківському медичному фаховому коледжі: на екзамен з української мови за професійним спрямуванням студенти приходять у вишиванках. Трьохкурсники показують і теоретичні знання, і практичні вміння. Це і тестовий контроль та практичні завдання на комп'ютері, і усний етап в кабінеті. У кожному білеті є теоретичне питання — приміром, "розповісти про державотворчу роль мови", і прак-

тичне — скласти заяву, чи автобіографію, чи резюме. В майбутньому це згодиться кожному.

Свою рідну мову потрібно знати і шанувати. Ким би не був за фахом спеціаліст, він повинен говорити і писати грамотно. А ще — усвідомлювати значення мови для розвитку нації. Бо, перефразовуючи Олесь Гончара, мова — це і духовність народу, і його пам'ять, і музика, і фарби, й інтелект.

СЛОВО ПРО МОВУ

Мова — то серце народу: гине мова — гине народ.
Іван Огієнко
Бринить-співає наша мова, чарує, тішить і п'янить.
Олександр Олесь
Хто нікчемну душу має, то така ж у нього мова.
Леся Українка
Мова — коштовний скарб народу.
Іван Франко

Світ захоплень

КАЛЕНДАР, ПРИСВЯЧЕНИЙ ЗАХОПЛЕННЮ

Нещодавно проректор з наукової роботи Івано-Франківського національного медичного університету, професор Ігор Вакалюк презентував колегам календар із фотографіями експонатів своєї унікальної колекції корів.

Ігор Вакалюк є досвідченим колекціонером ось уже 15 років. Професор захоплюється

збиранням корів, для яких облаштував у своїй оселі спеціальну кімнату-музей. Його колекція налічує близько 3 тисяч експонатів. Це предмети з різних країн і континентів — від власне фігурок цих тварин до предметів одягу, посуду, книг, ігор та поштових марок з їхнім зображенням.

Про кожен з предметів про-

фесор може розповісти цікаву історію, а розпочалося хобі свого часу з дослідження прізвища його родини. "Vasa" багатьма мовами означає "корова", а походження цього слова від латинського "vassa". Коли Ігор Вакалюк дізнався таку цікаву етимологію свого прізвища, тоді й вирішив колекціонувати корів на честь родини.

Кілька років тому він створив спеціальний сайт "Коров'яча колекція", щоб популяризувати своє хобі. Окрім світлин, на сайті є різноманітна інформація про корів: цікаві факти, загадки, анекдоти, казки тощо. Цьогоріч "коров'яча колекція" потрапила ще й до Національного реєстру рекордів України, а її автора визнали власником найбільшої колекції предметів у вигляді корів.

І ось тепер календар з колекційними коровами. До речі, такий календар отримали переможці секції 90-ї міжнародної науково-практичної онлайн конференції студентів і молодих вчених "Інновації в медицині та фармації", яка відбулася на базі ІФНМУ.

На кінець номера

ЛЮБОВІ ПОТРЕБУЮТЬ УСІ

Зустрілись панянка Юність, пані Зрілість та служниця Старість. Розмовляли, сміялись, ділилися враженнями.

В кінці зустрічі Старість сказала: "В поспіху минає життя. Поступово чарівна панночка перетворюється на звичайну панію, яка ніколи не має часу для себе, а потім непомітно стає в старості прислугою: подай, принеси, зроби. І будь при цьому невидимою, щоб нікому не завдавати клопоту".

Настала тиша. Про що мовчали жінки?

Перша бажала любові, пристрасті, бо в житті вони здаються найважливішими.

Друга прагнула визнання, бо в зрілі роки хочеться успіхів та досягнень.

Третя не мріяла. Вона потребувала сердечного тепла та уваги.

А, може, давати паняні Юності та пані Зрілості трошки більше уваги, захоплення, любові і вони не старішатимуть?

Давайте спробуємо?!

З турботою про довкілля

ВЕСНЯНА ТОЛОКА

Колектив КНП КМР "Коломийський міський центр первинної медико-санітарної допомоги" приєднався до загальноміської толоки з прибирання Коломиї. Завдяки зусиллям медиків частина вулиці Богуна тепер стала чистіша!

Подаючи таку інформацію на сторінці у фейсбуці, водночас нагадують, що чисто не там, де прибирають, а там, де не сміять. Це ж стосується і здоров'я, яке треба берегти змалечку. І додають: у цьому наші лікарі та медсестри теж готові допомогти кожному пацієнту.

Адміністрація, профспілковий комітет, колектив КНП "Обласний заклад з надання психіатричної допомоги Івано-Франківської обласної ради" глибоко сумують з приводу передчасної смерті лікаря-психіатра

Ігоря Івановича КОЗОВИКА.

Він був висококваліфікованим спеціалістом, а також обдарованим чоловіком — його твори друкувалися у збірнику "Серця білих янголів".

Нехай наші щирі співчуття полегшать рідним біль втрати.

Адміністрація, профспілковий комітет, колектив та студенти комунального закладу фахової передвищої освіти "Івано-Франківський медичний фаховий коледж" Івано-Франківської обласної ради глибоко сумують з приводу смерті викладачки психіатрії, ветерана профспілкової роботи, яка свого часу очолювала профком коледжу,

Ольги Григорівни ЯРОШЕВИЧ

і висловлюють щирі співчуття її рідним та близьким.